

דשות ✓ חדשות ✓ חדשות ✓ חדשות ✓

ב-19 ביוני השנה.

בראשית השנה שעברה הופיעה להקה הבאלט של בון בתיאטרון טאגאנקה במסקווה ב"שלוש אחיות". גאלניה פאנוב מגלמת ביצירה זו את אחד התפקידים הראשיים.

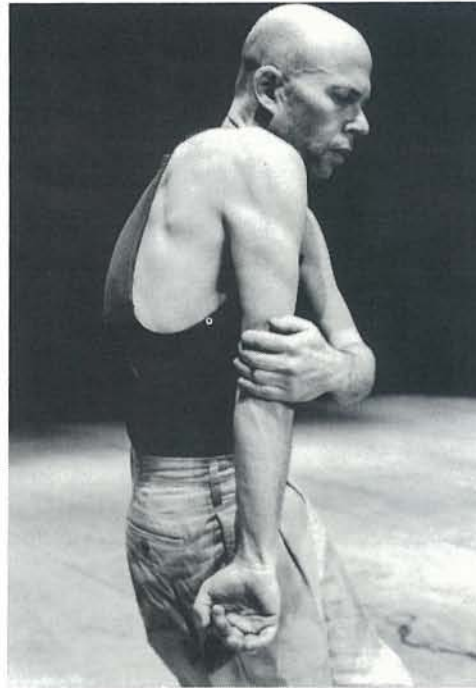
✓ פנטומימה ותיאטרון מחול

פסטיבל בינלאומי לפנטומימה ותיאטרון מחול הגדול ביותר מסוגו מתקיים גם השנה בעיר פריגו (PERIGUEUX) שבצרפת. המופעים והשיעורים התקיימו בין ה-2 ל-10 באוגוסט. כתובת למידע:

FESTIVAL INTERNATIONAL DU MIME
MAISON DU MIME
RUE LITRE - 24000 PERIGUEUX, FRANCE
TEL: (33) 55 53 55 17
FAX: (33) 53 04 30 84

בפאריז, בהענקת ששה פרסים, בקטגוריות השונות.

גמר ההרשמה ומשלוח החומר: 31 באוקטובר 93. את פרטי תנאי ההשתתפות וטופסי ההרשמה ניתן להשיג ב"ספריה למחול", בית-אריאלה, תל-אביב.

אבי קייזר ב"פרידה ממרסיי"
Avi Keiser in his solo "Le Depart de Marseille"

✓ "שבועות המחול של וינה" בפעם העשירית

מדי שנה מתקיימים בווינה, בירת אוסטריה, מפגשים הכוללים מופעים, הרצאות ושיעורים במחול מודרני. השנה חוגגים "השבועות" יום הולדת עשירי. האירוע מתקיים בין ה-25 ביולי ל-15 באוגוסט.

שמות המופיעים והמורים כוללים את כל המפורסמים: סוזנה לינקה, קארלוטה איקדה (בוטו), רגיין שופינו, דאג אלקינס, יורמה אוטיני, סטיבן פטרוניו, טרישה בראון, ז'אן-קלוד גאלוטה, וים ואנדקיבוס ורבים אחרים.

לקבלת מידע אפשר להתקשר ל:

INTERNATIONALE TANZWOCHEN
A-1091 WIEN, POSTFACH 155
TEL: (43) 1 93 16 54
FAX: (43) 1 93 16 839

✓ גרט פאלוקה - מאחרוני חלוצי המחול המודרני נפטרה בגיל 91

בעיר דרזדן, גרמניה, נפטרה לא מכבר אחת הרקדניות הבולטות ביותר מבין חלוצי המחול האקספרסיוניסטי המודרני, גרט פאלוקה (Gret Palucca). היא היתה האחרונה בשורת היוצרים הגדולים של ראשית המאה, שנתרו בחיים עד ימינו, והמשיכה גם בגילה הגבוה ללמד בבית-סיפרה, אותו פתחה מחדש בתום מלחמת העולם השנייה, בעיר דרזדן.

בית-הספר שלה נסגר בשנת 1939 בפקודת השלטון הנאצי, כי אמנותה הוגדרה על ידם כ"יזרה ומנונת". היא נולדה במינכן, ובגיל צעיר חלמה על קאריירה של מחליקה בסקטים. כשביקשה ללמוד מחול אצל היינריך קרלר באופרה של העיר דרזדן, זכתה לתשובה מוחצת. "אין לך כשרון. הפסיקי לרקוד". - פסק המנהל קרלר. והיא, עקשנית ואדם העומד על דעתו, לא פסקה מלרקוד מאז ועד גיל 90.

מרי ויגמן ראתה בה כשרון גדול, והפכה אותה לתלמידתה המצטיינת. פאלוקה, הנערה קטנת הקומה והרזה, היתה בעיני מרי ויגמן "בעלת מזג נהדר, אופי רבוגני וכשרון, שטרם פגשתי כמותם".

כל זה היה בשנות ה-20, בשיא הפריחה של המודרניזם, ופאלוקה עבדה אז בשיתוף פעולה עם הציירים קנדינסקי, פול קליי וגדולי החדשנים של ה"באוהאוס". היא הרבתה להופיע במחולות סולו משלה, כפי שעשו רבות מבנות דורה.

התלבושות שתכננה לריקודיה היו אף הן

✓ "בוגר הוראה" לסמינר הקיבוצים

המועצה להשכלה גבוהה הסמיכה את המכון לתנועה ומחול של סמינר הקיבוצים בתל-אביב להעניק את התואר האקדמי "בוגר הוראה" (B.Ed.) לחניכים שסיימו את לימודיהם במכון. החלטה זו היא במסגרת כוננת משרד החינוך, שכל המורים למחול, או לפחות אלה המלמדים בחטיבות הביניים ומעלה, יהיו בעלי תואר אקדמי ראשון.

החל בשנת הלימודים תשנ"ד יעבור המסלול למחול ותנועה של סמינר הקיבוצים, שבראשו נעמי בהט, למסגרת ארבע-שנתית. מסיימי שלוש שנות הלימוד הראשונות יוכלו לקבל תעודת-הוראה של מורה מוסמך-בכיר, או להמשיך שנה נוספת ולהגיע, אחרי שסיימו את לימודיהם בהצלחה, כולל כתיבת עבודה, לתואר "בוגר-הוראה".

✓ אבי קייזר בערב סולו

אבי קייזר, רקדן בוגר "בת-דור", שחי כבר שנים ארוכות בבריסל, בלגיה, שהופיע לפני שנה במסגרת פסטיבל ישראל עם להקתה של סוזנה לינקה, מופיע בימים אלה בערב סולו, שהכין יחד עם רונית לנד, המלמדת בעיר רמשייד, גרמניה.

מחול סולו בן 70 דקות אינו משימה קלה, לכל הדיעות. כותרתו "פרידה ממרסיי" ("LE DEPART DE MARSEILLE", ולדברי המבקרים, הוא מתאר את דרכו של פליט. שרידי אניה ישנה מחלידים על הבימה, והיא משמשת לקייזר אביזר מרכזי מבקרת העיתון "Suddeutsche Zeitung", מגלה ביצירה סמלים המזכירים לה את השואה ואת הגורל היהודי. לדעתה, אבי קייזר הוא ממש "בגדר תגלית". המוסיקה היא של המלחין דניאל של (עם שיר אחד מאת ריכרד שטראוס). את התפאורה עיצבה אנגילה ב. קלמנט, מעצבת שעבדה גם עם פינה באוש.

✓ ימי מחול בברן, שווייץ

זו השנה השביעית מתקיימים ימי המחול של העיר ברן (BERNER TANZTAGE), הכוללים מופעי מחול חדשי מכל הסוגים. השנה בין ה-27 באוגוסט ל-11 בספטמבר.

בין הלהקות המשתתפות - "באלט העיר אולם" בעבודתו של הכוריאוגרף הצעיר JOACHIM SCHLOMER; הלהקה השווייצית BUISSONNIERE ולהקתה של אמנדה מילר מפראנקפורט, בעלת השם המקורי "PRETTY UGLY DANCE COMPANY", משמע "להקת הבאלט היפה המכוערת למדי". המבקר והסופר המכובד, ואלטר סורל, ירצה. היוצרת הצרפתייה אנט לדאי (ANNETTE LEDAY) תביא את רקדניה, המשתמשים בצורה חדישה ומודרנית במחול הודי מסורתי, הוא הקאטאקאלי.

מלבד כל אלה תתקיימנה הקרנות של סרטי מחול, מאלה שזכו השנה בפרסים במסגרת ה-DANCE SCREEN, וכן תצוגות של צילומי מחול.

מידע והזמנת כרטיסים:

BERNER TANZTAGE,
P.O.B 440
CH-3000 BERN 5, SWITZERLAND
TEL: 41 31 26 48 40
FAX: 41 31 26 47 40

✓ "שלוש אחיות" לפי צ'כוב מאת ואלרי פאנוב בון

ואלרי פאנוב, המנהל האמנותי של באלט האופרה של בון, גרמניה, מעלה שוב את יצירתו, אותה הוא מגדיר כ"פאנטזיה על נושא מאת צ'כוב", שיצר לפני שנים אחדות עבור באלט האופרה של ברלין. הבכורה התקיימה

מתוך "שלוש אחיות"; כוריאוגרפיה: ואלרי פאנוב, "באלט האופרה של העיר בון"
From Valery Panov's "Three Sisters"; "Bonn Municipal Opera Ballet"

✓ התחרות העולמית השישית לוידיאו-מחול

התחרות העולמית השישית לוידיאו-מחול לשנת 1993 תסתיים בחודש דצמבר השנה

בנימין צמח - יקיר אמ"י

חלומי של נחום צמח היה לייסד תיאטרון עברי. רעיון יוצא-דופן לכשעצמו, כי מעולם לא התקיים תיאטרון בשפה העברית. הקבוצה שאסף סביבו צמח היתה, כמוכח, חבורת המייסדים של "הבימה".

כשבנימין היה רק בן ארבע, נפטר אביו. אחיו הבוגר נחום שימש לו כתחליף-אב. הם הגיעו למוסקווא, כשבנימין היה בן 16. הוא היה "הילד של התיאטרון", נוכח בעת החזרות וההצגות הראשונות של "הבימה", כגון "הדיבוק". שעה שהתיאטרון החל נודד בעולם, הגיע בנימין צמח לניו-יורק. שם התפלגה "הבימה", כי נחום צמח לא הסכים לנסוע לארץ-ישראל ולהתיישב בתל-אביב, כפי שהחליטו ועשו רוב שחקני הקבוצה, בשנת 1927. גם בנימין נשאר באמריקה. הוא למד מחול מודרני, והחל ליצור כוריאוגרפיה והופיע בריקודים משלו, שהתבססו על פי רוב על חומר יהודי, תנ"כי, ספרותי ופולקלוריסטי מעובד.

בנימין היה תמיד בעל מודעות חברתית ופוליטית. בשנות ה-30, כשהמחול המודרני באמריקה - בעיקר בניו-יורק - נוצר על ידי כוריאוגרפים בעלי השקפות שמאליות ומתקדמות, גם הוא יצר ריקודים של מחאה נגד הפאשיזם, שפשט אז בעולם, מחולות של מחאה על אי-צדק חברתי. המשבר הכלכלי היה בעיצומו, ואבטלה היתה, כמוכח, אחד הנושאים הבווערים, בהם טיפלו יוצרי המחול המודרני האמריקני.

שיא יצירתו של בנימין צמח נקבע, שעה שהוזמן על ידי גדול הבמאים של ימיו, מקס ריינהרד, שנאלץ להגר מגרמניה לארה"ב עם עלות היטלר לשלטון, ליצור את התנועה למופע ענק שביים, "הדרך הנצחית" (1936). למעשה זה היה ניסיון יומרני לתאר על הבימה את התנ"ך וההיסטוריה של עם ישראל - מבצע בלתי אפשרי בעליל.

כבר בשנת 1932 הוזמן בנימין, שהתגורר ועבד אז בלוס-אנג'לס, להשתתף ולהופיע בעצמו בשבוע של מופעים אמנותיים לכבוד המשחקים האולימפיים, שהתקיימו בקאליפורניה.

באמפיטיאטרון הענקי "HOLLYWOOD BOWL" ביים בנימין צמח (בשנת 1935) מופע תנועתי רב משתתפים, בשם "נשף הנצחון", שזכה לתגובות נלהבות. ריינהרד ראה מופע זה ועל סמך עבודה זו החליט להזמין את בנימין להיות הכוריאוגרף של "הדרך הנצחית". הכוריאוגרפיה של מופע זה זכתה בשבחים רבים.

אולי בהשפעת עבודתו התנועתית והגופנית כל כך של יבגני ואכטאנגוב על "הדיבוק", תמיד כרך בנימין משחק ומחול, תיאטרון וכוריאוגרפיה אלה באלה.

משעלה ארצה לפני כמעט עשרים שנה, היה כבר בגיל, בו אנשים נוהגים לפרוש לגמלאות. אבל לא בנימין צמח, הצעיר הניצחי. הוא יושב בירושלים, ובמשך השנים עבד כמורה למשחק ב"סמינר הקיבוצים" ובתי-ספר אחרים, ביים ויצר תנועה בימתית למופעים רבים בישראל, ואף שיחק בעצמו, למשל את המשרת פירס במחזה "גן הדובדבנים" אשר העלה ב"הבימה".

השנה זכה בנימין לקבל את התואר "יקיר אמ"י" (אמ"י, ארגון אמני ישראל).

ברכות לבביות לאמן הצעיר גם בגיל +90!

קורס קיץ לכוריאוגרפים

קורס הקיץ לכוריאוגרפים צעירים התקיים השנה בחודש יולי, בהדרכתו של זיוזף נאדג', הכוריאוגרף הצרפתי ממוצא יוגוסלאבי. השתתפו בקורס בן השבועיים איריס גורן, נועה דר, מרתה חן-ענבר, ענבל פינטו, איריס לנה, יסמין ורדימון, ענת גיל-רפאל, זיו פרנקל ונועה ורטהיים.

שיטת עבודתו של נאדג' היתה שונה מזו של המנהלים האמנותיים של הקורסים שהתקיימו בשנים קודמות. הנושא המרכזי של הקורס היה המחזה "וויצק" מאת המחזאי הגרמני בן המאה ה-19, גיאורג ביכנר. כל אחד מהמשתתפים בחר לעצמו קטע או שניים, ונאדג', שגם נתן שני שיעורים מדי יום, עבר

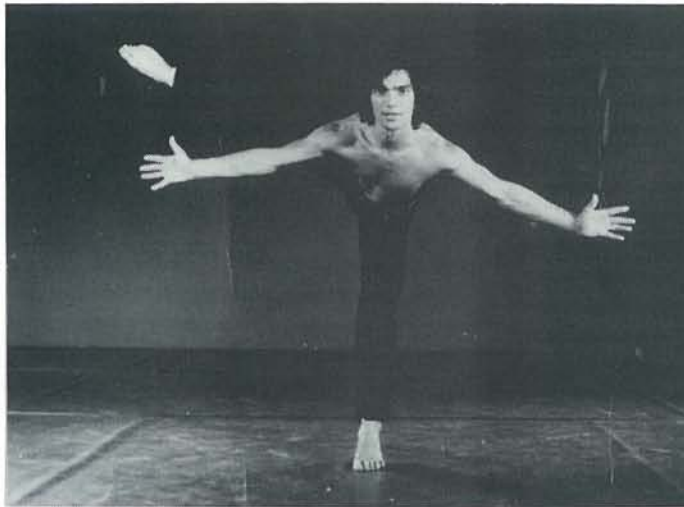
יוצאות דופן. את מוצרט רקדה בשמלה בצבע כסף, את גלוק בסגול, ואת שופן בירוק איזמרד על גבי רקע שחור. את דביסי וראוול בצבעים האהובים על האימפרסיוניסטים - כחול ואדום עמוק.

בחום המלחמה, בעיר דרזדן, שנהרסה כולה בהפצצות ודליקות, היא פנתה למפקד הסובייטי ואמרה לו בפשטות: "אני רוצה לרקוד". הקצין הרוסי הבין לרוחה. הוא נתן לה במתנה זוג אופניים - עליהם שמרה עד מותה.

בימי השלטון הקומוניסטי במזרח-גרמניה היה בית-ספרה למוסד ממלכתי. אבל גם במשך תקופה קשה זו היא שמרה על עצמאותה האמנותית.

רוברט פומפר

רוברט פומפר, מי שהיה מרקדני "בת-שבע", ואחרי שעזב את הארץ הרבה לעבוד באיטליה, נרצח בחודש מאי השנה על ידי מתנקש בלתי ידוע. פומפר היה בן 43 במוות. הוא השתתף בסרטי קולנוע רבים, כגון ב"שומר הלילה", עם אמאדו אמודיו, מנהלה האמנותי של להקת "ATERBALLETTO" האיטלקית, שעימו עבד פעמים רבות. רוברט פומפר גם שלח ידו בכוריאוגרפיה ונהג ללמד בעת חופשותיו בארץ. הוא הובא לקבורה בפריז, מקום שם חיה משפחתו הענפה.

רוברט פומפר, עליו השלום
The Late dancer Robert Pomper, Formerly of "Batsheva" Dance Company

מקבוצה לקבוצה, הנחה את הכוריאוגרפים הצעירים וניתח את עבודתם. כל אחד מהמשתתפים הביא לקורס, שהתקיים השנה בעמק בית-שאן, בחסות אולפן המחול האזורי, שמהלו הוא שאול גלעד, ארבעה רקדנים, ששימשו כ"שפני נסיון". הקורס תועד כולו בוידאו על ידי עידן לוי, שגם שימש כמתורגמן.

בית ספר לכוריאוגרפים

בברלין, ב"אקדמיה ע"ש ארנסט בוש", ממשיך דיטמאר סייפרט לנהל בית-ספר לכוריאוגרפים. תנאי הקבלה לקורס הוא תעודת גמר במחול ממוסד אקדמי מוכר. רוב התלמידים ממשיכים במקביל ללימודיהם לרקוד בלהקות שונות. תכנית הלימודים כוללת מקצועות כתאורה, דראמטורגיה ומוסיקה. בין המורים בשנה הקרובה יהיו הבמאית רות ברגלאס והרקדן פטר שאופוס. גם הנס קרסניק לימד בשנה שעברה במוסד זה. החל משנת 1994 תלמד פינה באוש כוריאוגרפיה במסגרת הקורס.

חווה חדש

ויליאם פורסייט, מנהלו האמנותי של "באלט פראנקפורט", חתם על חווה חדש, ועל כן ימשיך כמנהל להקה זו עד שנת 1999. מרטין שטיינהוף, המשמש יחד עמו כמנכ"ל, ימשיך אף הוא בתפקידו.

זיוזף נאדג' עם איריס לנה בקורס לכוריאוגרפים צעירים Joseph Nadg, with one of the students of the course for young choreographers, held at Beit-Shean.

דשות ✓ חדשות ✓ חדשות ✓ חדשות ✓

✓ גירסה חדשה

רג'ין שופיני, (REGINE CHOPINOT), הכוריאוגרפית הצרפתית, יצרה גירסה משלה ל"FACADE", מחול המבוסס על שירי המשוררת האנגלית אדית סיטוול ועל המוסיקה שנכתבה לשירים מיוחדים אלה על ידי ויליאם וולטון, שבוצעה לראשונה בלונדון בשנת 1931 על ידי להקתה של מרי רומבר.

✓ שלוש בכורות

"הבאלט הלאומי" של הולנד עומד לצאת בעונה הקרובה בשלוש בכורות: עבודה חדשה מאת הכוריאוגרפית הבריטית לורי בות, ובזו של הכוריאוגרף הפרוטוגזי לואי דאמאס. מנהלו האמנותי של "הבאלט הלאומי", ויין איגלינג, מכין עבודה חדשה משלו, שכותרתה "פראנקשטיין - הפרומתיאוס המודרני".

✓ מפגש פנטומימאים

במשך שנים רבות ניהל אמן הפנטומימה הסלובאקי מילן סלאדק מפגש שנתי של פנטומימאים בעיר קלן. לפני כשלוש שנים נפסק המפגש השנתי המרכזי הזה, הנושא את השם "GAUKLER", מחמת קשיים תקציביים ועייפותו של סלאדק, שנאלץ להלחם על קיומו מדי שנה.

המפגש עומד להתחדש בשנת 1994 בקלן, והוא יימשך כשלושה שבועות. במקביל הוא יתקיים גם בבראטיסלאבה, בירת סלובקיה, מאחר וסלאדק חזר לא מכבר לעבוד במולדתו. לפרטים והרשמה יש לפנות ל:

MILAN SLADEK
BRUSSELER PLATZ 24
D-5000 KOLN 1
GERMANY
TEL: (49) 221-52 02 12
FAX: (49) 221-52 60 96

✓ כוריאוגרף בן 20 עובד עבור "הבאלט המלכותי של בירמינגהם"

מה שהיה "באלט סאדלריס וולס", הבריטי והפך לפני שנים מעטות לבאלט המלכותי, שמושב בעיר הצפונית בירמינגהם, יצא לאחרונה בבכורה של יוצר צעיר מאוד: מתיו הארט (Matthew Hart). הבלט שמו "רחוב". המוסיקה היא מאת מלחין הגיאנז ויליאם רוס, שנכתבה בשנת 1976. את התפאורה, הבנויה מפיגום של מוטות מתכת, עיצב פיטר פארמר. כותבת המבקרת ג'אן פארי: "הארט, שזה עתה מלאו לו עשרים, השתמש בעבודותיו הגזיות, העירוניות, של אלון איילי כדוגמה. הוא מצרף גוו רוטט עם תנועות אקרובטיות וצעדי בלט. על אף שצירוף זה אינו תמיד משכנע, הוא מצליח להראות את רקדניו כייצורים סקסיים וספונטאניים. עמדו לרשותו מיטב רקדני ה"בירמינגהם רויאל באלט", ובראשם מוניקה זאמורה הלוטה. "בקטע 'הסייסטה' היא נתלית בפיגומי

לחשוב מחול

חדשות מניו יורק מאת רות אשל

בתחילת יוני התקיימו בלינקולן סנטר בניו יורק מספר כנסים במחול. החשוב בהם היה הכנס המשותף של CONGRESS ON RESEARCH IN DANCE SOCIETY OF DANCE HISTORY עם SCHOLARS, שתי אגודות מובילות בתחום חקר המחול. הכנסים הקודמים שלהם עסקו, למשל, בבאלט הרוסי, במחול בתרבויות הספרדיות ובמחול האמריקני בחו"ל. נושא המפגש הבא, שיתקיים בפברואר '94, יהיה: "RETOOLING THE DISCIPLINE: RESEARCH AND TEACHING FOR THE 21st CENTURY", משמע מחקר והוראה במאה הבאה.

השנה עמד הכנס בסימן "המחול של על ידי ולמען העם", משמע מחול אתני ופוליטי. המשתתפים היו אנשים שחושבים מחול, נציגי האקדמיה.

במשך שלושה ימים התנהל בקדחתנות מרתון הרצאות, בשני אולמות בו-זמנית. לכל מרצה הוקצבו 20 דקות להעלאת עיקרי המחקר שלו בין המרצים היו דמויות ידועות כמו דבורה גיוביט, לין גראפולה ולינדה טומקו.

ברברה ספארטי הרצתה על מעמד המחול בחצרות איטליה במאה ה-15. לטענתה, ערבי המחול היו בעצם תצוגות אופנה, שנועדו להפגין את התלבושות המפוארות שהוכנו במיוחד לכך, והדבר בא לידי ביטוי במשכורתו הירודה של כוריאוגרף-החצר, לעומת זו של החייט.

גיודי ברין-אינגבר, המוכרת בזכות המחקרים על מחול יהודי, הרצתה הפעם על גטרוד לפינקוט, חלוצת המחול המודרני ממניאפוליס, גיאניס רוס הרצתה על "תרבות יהודית ברוסיה" והתמקדה בכוריאוגרף

קארינה יראה אור בספר בשנה הבאה, והוא גדוש מסמכים המגלים פן אפל בדמותם של אחדים מחלוצי המחול המודרני האירופי.

אין זה מקרה, שהכנס השנה התמקד במחול האתני. המחול האמנותי בארה"ב שרוי במשבר של אובדן דרך. הלהקות הממוסדות, המודרניות והקלאסיות כאחת, אמנם מקבלות תקציבים, למרות הקיצוץ הרציני במשאבים המיועדים לענפי האמנות השונים. ועל המצוינות הטכנית של חבריהן אין עוררין. אבל גם שם אין רעננות ויצירתיות, והמבט הוא אחורה, מבט נוסטלגי. גם המחול החוץ-מימסדי, שידע עשרות שנים של פעילות נועזת, נמצא בדעיכה. הוא הגיע, כך נראה, לנקודה שבה אינו יודע לאן לפנות, ומאחר שהתקציב בתחום זה הוא לפי פרויקטים, המצב שם קשה במיוחד.

כספים שבעבר הופנו לתמיכה בקבוצות מחול אמנותי חוץ-מימסדי, מועברים כיום ברובם לטיפוח מחול אתני בשכונות. אני צופה, שבעתיד נראה מופעים שהם שילוב של נושא אתני וגישה אמנותית פוסט-פוסט-מודרנית.

כנס נוסף שהשתתפתי בו היה של איגוד מבקרי המחול. חלק ניכר מהזמן הוקדש לנושא "רקדנים כותבים", בעקבות העלייה הגדולה במספר של אלה. מסתבר, שהסיבה

ליאוניד יעקובסון. קרולינה ורגה נתנה הרצאה מאלפת על מחולות בקרב שבטי הברברים במרוקו. נושא הרצאתי היה מחול העדה האתיופית בישראל. ההרצאה המרתקת ביותר, בעיני, התייחסה בין היתר לנקודה היהודית, והיא בוודאי תפרנס בעתיד מאמרים רבים. החוקרת השוודית ליליאן קארינה גילתה בארכיון הרפובליקה הדמוקרטית הגרמנית לשעבר חבילה ובה 350 מכתבים, שהוחלפו בין שר-התעמולה הנאצי יוזף גבלס לאמנים בכירים בגרמניה, ערב מלחמת העולם השנייה. באחת השקופיות שהוקרנו נראה מכתב בחתימתו של רודולף פון לאבאן, המודיע לשלטונות כי סילק את כל הילדים היהודים מבית-ספרו, לרבות אלה, שרק 25 אחוזים מהדם הזורם בעורקיהם יהודי. מרי ויגמן הודיעה בכתב לשלטונות, כי גירשה רקדנית יהודייה, ש"הציונים מימנו את לימודיה", ובתי-הספר שלימדו מחול בשיטת איזאדורה דאנקן שלחו מכתבי התרפסות מעוררי צמרמורת, שהיו שירי הלל לתורת הגזע - וכל זאת שנתיים לפני פירסום החוקים הנאציים שהיתה להם נגיעה ללימודיהם של יהודים. מחקרה של

פיבי נוויל "בשירי האמזונות", לשירי עם נורווגיים מימי הביניים Phoebe Neville in "Amazon Songs", set to medieval Norwegian folk songs

חדשות ✓ חדשות ✓ חדשות ✓ חדשות

רקדני "הבאלט הישראלי" בעת סיורם בבודפשט
Dancers of the "Israel Ballet" during their recent tour in Budapest

המתכת, מגרה, אבל בלתי ניתנת להשגה, מעבר למגע ידם של הגברים שסביבה. שלא כמו ב"בולרו" של מוריס בז'אר, היא לא ניצבת על גבי שולחן אלא מתגרה בבחורים, עד שגיוסף ציפולה מצליח להשיג אותה. הדואט של שניהם מלא רקיעות של פלאמנקו וכפיפות לוחטות - קלישאות משומשות, שהשניים מצליחים בכל זאת לבצע במיומנות. "הארט כבר סומן ככוריאוגרף עולה - ציפיה שתמיד צופנת סכנות ליוצר צעיר. ירחובי היא עבודה מוקדמת, מוקדמת מכדי לאשר סופית את התקוות שתולים בו, אבל זו התחלה טובה. מה שנחוץ לו הם הדרכה וטיפוח, ולא עודף שיפה".

✓ **תכניותיו של הבאלט המלכותי הדני**
הרפרטואר של "הבאלט המלכותי הדני" לעונה הבאה כולל מספר עבודות חדשות, ביניהן באלט חדש מאת היוצרת האמריקנית לאורה דיין (Laura Dean) שבכורתו תתקיים באפריל

ההנחיות. הכוריאוגרפית בלונדל קאמינג קראה שיר וביקשה שיחברו לו משפטי תנועה. אחר כך התחלקנו לשתי קבוצות. קבוצה אחת הציגה את משפטי התנועה, והשנייה תיארה בכתב את התרשמותה, ואחר כך השוו את מה שחש המבקר הרוקד למה שהקולגה שלו ראה וכתב. בלט בהפעלה מספרם הרב של מבקרים, שיש להם רקע מעשי במחול, חלקם רקדנים ידועים בעבר. זו תופעה, שנעשתה רווחת בשנים האחרונות, הנובעת, לדעתי, מכך, שרבים מן הכותבים כיום הם בוגרי במגמות מחול באוניברסיטאות, שקיבלו הכשרה טכנית לצד כלים לחשוב, להבין ולהתנסח.

אגב, בולטים יחסי חברות חמים בין מבקרים לרקדנים. "ידידות לחוד וביקורת לחוד", הוא משפט, ששמעתי משני צידי המתנסח.

בספרית האמנויות המבצעות שבלינקולן סנטר, ובה ה-DANCE COLLECTION - הספרייה הגדולה בעולם למחול - הודגם שימוש בתכנה חדשה, ידידותית מאוד, המכילה את החומר השמור בספריית המחול. אפשר להשתמש בה בכל תואם IBM (640K). חסרונה היחיד הוא מחירה כ-1000 דולר. אפשר גם להתקשר לקטלוג הספרייה באמצעות TELENET.

ומעולמם של אנשים שחושבים מחול לעולם המחול עצמו: בערבים אפשר היה לראות את הניו-יורק סיטי בלט, המעלה עתה את כל עבודותיו של באלנשין, ואת הרקדנית הוטיקה PHOEBE NEVILLE, המגישה טכנית של עבודות סולו. אמנית חשובה עם איכות תנועה מאגית.

האירוע הגדול היה קונצרט גאלה, בו שוחזרו ריקודים שהועלו ב-NEW DANCE GROUP משנות ה-30 עד ה-70. הועלו שם עבודותיהם הראשונות של מרי אנתוני, טאלי ביטי, ואלרי בטיס, גיין דאדלי, גיין ארדמן, סופי מאסלו, דונלד מקיק, דניאל נאג'ין, פרל פרימוס, אנה סוקולב, הדסה (הידועה בשמה הפרטי בלבד), צירלס וידמן ואחרים. בקהל היו כל המי ומי של ראשית המחול המודרני האמריקני, שעדיין בחיים, ואוירה מיוחדת שרתה במקום. באשר לריקודים, שבזמנם היו חדשניים, רובם נראים כיום מיושנים, מעין מוצג מוזיאוני מסקרן שערכו היסטורי בעיקר.

שאפה לביקורת מסוג חדש: ביקורת שהיא בבואה של האנגריות והמסר ששודרו על הבמה, ודו-שיח יצירתי בין המבקר והמבוקר. תגובה ישירה, יצירתית, נועזת, מטורפת של המבקר על המחול, שהיא גם בבחינת יצירה הקיימת בפני עצמה כמעשה אמנותי בלתי שגרתי, בתוכנו ובסגנונו.

העורכים גם מבקשים לעורר בקוראים סקרנות שתביא קהל רב יותר לאולמות, וגם לערוך כתב-עת שידע לשאול שאלות פרובוקטיביות. הם שולחים מבקר לכל מופע ומשתדלים לסקר את כל ההופעות, שרבות מהן מועלות לכל היותר פעמיים, מחוסר אמצעים. תפוצתם של כתבי-העת אינה גדולה בהשוואה לזו של DANCEMAGAZIN (הפופולארי יותר, תרתי משמע), והתמיכה הציבורית בהן, אם בכלל, היא מזערית. המדיניות של תשלום השכר לכותבים היא פשוטה: בסוף השנה, אם מסתבר שיש רווחים, הם מתחלקים בין הכותבים.

עוד הרבו לעסוק בכנס בסגירת הטורים העוסקים בענייני מחול בעיתונים בארה"ב, כחלק מהמשבר הפוקד כיום גם את המעצמה השביעית. דובר על אבטלה בקרב כתבי מחול, ועל חוסר מוטיבציה הנובעת מכך, שירחונים לא משלמים לכותבים. קשה היה להאמין, שדברים קשים אלה נאמרו באמריקה.

חתם את הכנס שיעור אימפרוביזציה שבו רקדו, לשם שינוי, המבקרים. הרעיון היה לעמוד על ההבדלים בין הסתכלות במחול, והיכולת לתאר בכתב מה שרואים, לבין מה שהמבצע מרגיש וחושב. צעירים וותיקים כאחד, המבקרים הורידו נעליים, עלו על הבמה והחלו לנוע לפי

לכך שאמנים ויוצרים רבים החלו לכתוב, נעוצה באכזבה מאיכות הביקורת והכתיבה העיתונאית. מה שהחל כמחאה, הפך בהדרגה לדרך ביטוי נוספת.

טרישה בראון, שהיתה במשך 20 שנה סולנית בלהקת מרס קאנינגהם: "התחלתי לכתוב, כי ראיתי שהמבקרים כותבים מה שהם רוצים לראות. הם לא הבינו מה שהם רואים ומה שעשה קאנינגהם. זה הביא אותי לכתוב המאמר הראשון שלי, שנושאו היה השימוש במקריות".

"גיון קייג' עודד אותי בכך, אך הכתיבה עדיין קשה לי. עברו 15 שנה, והספר על קאנינגהם עדיין לא נכתב, למרות שהוצאת הספרים שאיתה חתמתי על חוזה, ולא רק היא, לוחצת עלי. בסוף כמובן אעשה זאת, והזמן שעבר רק יוסיף מימד להתבוננות באותה תקופה".

דבורה היי, מהדמויות הבולטות במחול הפוסט-מודרני: "התחלתי לכתוב, כי לא הרגשתי טוב עם מה שכתבו עלי. תלמידים שאלו אותי שאלות והתחלתי להבהיר לעצמי את תהליך יצירת העבודות שלי באמצעות תיעודו. בהמשך, התיעוד בכתב הפך לחלק מהתהליך היצירתי, כי הכתיבה יצרה אצלי אסוציאציות מילוליות, שלא הייתי מגיעה אליהן דרך התנועה בלבד".

בהמשך הדיון, כשנשאה הביקורת על הביקורת אופי יותר ויותר תוקפני, קמה מרסיה סיגל, מבקרת המחול הוטיקה, להגן על כבודם האבוד של עמיתיה. היא אמרה, כי מה שמניע את המבקרים ושמשותף להם ולאמנים עצמם, הוא אהבת המחול, וכי רבים מהמבקרים של היום הם אנשי מקצוע המשרתים נאמנה את התחום.

נושא אחר שהועלה, היה מדיניות עורכי ירחונים ורבעונים על מחול ובחירת נושאי הכתבות וסגנון. השתתפו בין השאר העורכים של LESS HOT AIR ON DANCE, DANCE INK, THE NEW DANCE REVIEW, PERFORMANCE JOURNAL, ATTITUDE. הנחתה את הדיון אליזבט צימר, עורכת מדור המחול ב-VILLAGE VOICE. עורכי כתבי-העת למחול רובם אנשים צעירים, רציניים מאוד, משוגעים לדבר, הרואים בעיתונים במה לליבון רעיונות. היו שדיברו על

DANCE ON DISC
The Complete Catalog of the Dance Collection of The New York Public Library
ON CD-ROM

תוכנה המכילה את קטלוג החומר השמור בספריית המחול בלינקולן סנטר

דשות ✓ חדשות ✓ חדשות ✓ חדשות ✓

יחדש עבודה ישנה שלו, "יוליסס", שבוצעה שוב, על ידי ארבע רקדניות חדשות, במסגרת פסטיבל Chateaufallon בחודש יולי. בימים אלו עומד לצאת לאור ספר חדש, ובו ראיונות מאת ברנאר פראלי עם גאלוטה. כותרת הספר "העיניים הרוקדות" "Les Yeux qui dansent", בהוצאת "Actes-Sud", בצרפתית, כמובן.

✓ מפגשים, קורסים, תחרויות

כיוון ש"הרבעון למחול בישראל" יוצא לאור רק פעם בשלושה חודשים, לעיתים איננו מספיקים לפרסם בו מידע עדכני על מפגשים ופסטיבאלים בינלאומיים לפני שאלה מתקיימים. אבל, הואיל ומועדי האירועים חוזרים על עצמם מדי שנה, וכתובות ההנהלות אינן משתנות, אפשר להפוך אינפורמציה זו לשימושית לקראת השנה הבאה. נשתדל, כמובן, בעתיד להביא אינפורמציה זו מוקדם ככל האפשר, אבל הדבר אינו תלוי בנו, אלא בזרימת המידע מחו"ל.

✓ קונגרס מחול עולמי בסאן-פרנסיסקו עומד להתקיים בתאריכים 20-24 באוקטובר 1993. במפגש בינלאומי זה ישתתפו להקות רבות, ומלבד המופעים יתקיים בו דיון תחת הכותרת "Survival, Preservation and Future". מנהלו של הקונגרס הוא פרד טראגוט, המוכר כמארגן הסדנאות השנתיות בעיר בון, גרמניה. לפרטים אפשר לפנות ל:

International Dance Institute,
1640 Holloway Ave.
San Francisco, CA 94132, U.S.A;
Tel: 451- 338 7603;
Fax: 451- 338 6159

✓ האקדמיה למחול בעיר מארבורג

(גרמניה) תקיים קורס בתאריכים 1.21.8.1993. כוונת הקורס לכלול מתחילים ומתקדמים כאחד. השנה יורחבו מקצועות האקדמיה ויכללו טכניקה של מחול מודרני, אילתור בתנועה ובקול וכן תכנון ועיצוב מסכות והשימוש הבימתי בהן. לפרטים אפשר לפנות ל:

Kulturamt der Stadt Marburg;
Markt 7; D-3550 Marburg; Germany
Tel: (49) - 6421 - 201 - 402

✓ קורס קיץ אוניברסיטאי מתקיים

באמסטרדם, הולנד, מה-26 ביולי ועד ה-5 בספטמבר. סטודנטים מכל בעולם יפגשו מומחים מכל התחומים, יוצרים והוקרים כאחד. במרכז הלימודים יעמדו השנה הנושאים: הסרטה, שפות וכוריאוגרפיה. כמו כן מלווה קורס-הקיץ האוניברסיטאי בתכנית מופעים עשירה. לפרטים יש לפנות ל:

P.O.B 53066 The Amsterdam Summer
University
1007 RB Amsterdam,
The Netherlands
Tel: (31) 20 62 00 225

✓ "שבוע של באלט-אימים"

התקיים לא מכבר בעיר האנגלית Dergate המופע נוסף הדם המרכזי היה "דראקולה", מאת הכוריאוגרף סטוארט סבאסטיאן, שבוצע על ידי הלהקה האורחת מבלגיה, "הבאלט המלכותי של פלאנדריה". הקברן המקומי נאות לשלוח לנמל התעופה היתירו מכוניות שחורות של הברא-קדישא כדי לאסוף את הרקדנים עם הגיעם. השיירה כללה

יהיה להחליפו. המועמד המועדף על הנהלת הלהקה היה אוהד נהרין. אבל נהרין סירב להצעה המפתה, החליט להשאר בתל-אביב ולעבוד עם "בת-שבע".

לבסוף נמצא מי שיחליף את מאץ אק: הרקדנית והכוריאוגרפית האמריקנית קארולין קארלסון, שנולדה בשנת 1943, עבדה עם אלון ניקולאס ובמשך חמש שנים ניהלה את "קבוצת המחקר" החדשנית של באלט האופרה של פאריס. ב-1980 עברה לונציה, וניהלה קבוצת מחול עצמאית משלה. קארלסון הופיע לא אחת בארץ עם להקתה וכסולנית, בתכניתה "הגברת בכחול".

✓ "העיניים הרוקדות"

הכוריאוגרף הצרפתי זיאן-קלוד גאלוטה שלהקתו "Groupe Emile Dubois" סיירה בעונה החולפת וביצעה את יצירתו "אגדת דון זיואן",

1994; גירסה מחודשת של "היפיפיה הנמה", שהלגי תומאסון, רקדן מאיסלנד המשמש כיום כמנהלו האמנותי של "באלט סאן-פראנסיסקו", מכין בעקבות מריוס פטיפה, בעזרת אירינה יעקובסון, ושתי עבודות מאת ג'ון נוימאייר, "קרן הפלא של הנער" ו"הסימפוזיה החמישית", שתיהן למוסיקה מאת גוסטאב מאהלר. וכן באלט חדש מאת אנה לארקסון הדנית, שטרם נקבע שמו, שיבוצע בפברואר 1994.

✓ מנהל אמנותי חדש ל"באלט קולברג"

שעה שמאץ אק הודיע לפני מספר חודשים, שהוא מתכנן לקחת "פסק-זמן", וגמור עימו שלא להמשיך למלא את תפקיד המנהל האמנותי של להקתו, "באלט קולברג" השוודי, שהופיע לא מכבר בארץ במסגרת פסטיבל ישראל, החל חיפוש נמרץ אחרי מי שאמור

רקדניות "בת דור" באחת הסטודיות שעלו באש "Bat-Dor" dancers in one of their studios after fire damaged the building